

Віктор Каленськийкандидат сільськогосподарських наук, професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України**ІННОВАЦІЇ В ЖИВЛЕННІ РОСЛИН**

Підвищення врожайності польових культур нерозривно пов'язано з ефективністю застосування мінеральних добрив. Живлення рослин потребує постійного удосконалення підходів щодо підвищення ефективності добрив з одночасним зниженням їх негативного впливу на довкілля. Історично склалося, що людина для задоволення своїх потреб в продуктах харчування почала використовувати для живлення рослин природні мінерали, які не потребували додаткової обробки та значних затрат. З розвитком тваринництва все ширше почали використовуватися органічні добрива. Однак за використання цих видів добрив урожайність сільськогосподарських культур підвищувалася нестабільно і їх було недостатньо. Виникла потреба в штучно синтезованих добривах промислового виробництва і одночасно з цим почалися розроблялися класичні системи живлення. В 80-х роках минулого сторіччя у виробництві активно почалося впровадження диференційного внесення елементів живлення і в першу чергу –азоту. В той же час значна увага приділяється застосуванню комбінованих добрив з макро- та мікроелементами. З врахуванням біологічних потреб культури та ґрунтово-кліматичних умов її вирощування. Пізніше з'являються технології застосування добрив пролонгованої дії (SULTAN), інгібіторів нітрифікації, що дозволило суттєво підвищити коефіцієнт використання елементів живлення та рівень забезпечення рослин елементами живлення.

Нині система удобрення культур передбачає, що добрива мають прямий та опосередкований вплив на рослину та її стійкість до стресорів. Коректори мінерального живлення, антистресанти, добрива направленої дії передбачають системи точного внесення добрив. Комбіновані комплекси (макро-, мікроелементи, БАР, мікробіологічні препарати, фунгіциди та інше) стали невід'ємним складовими технології вирощування культур за чіткої імплементації строків внесення до мікростадій ВВНС.

Значна увага нині приділяється і застосування форм добрив різного походження: гумати натрію; амінокислоти, хелатні форми добрив, добрива-антистресанти зі стимулюючим ефектом та інші.

Новим сучасним напрямом в системі живлення рослин відіграють нанотехнології та нанодобрива, за якими передбачається революційні зміни в технологіях вирощування культур.

Але завжди в основі розрахунків і уточнення доз добрив, строків їх внесення, форм добрив повинні бути біологічні особливості культури та умови довкілля, в яких вона вирощується.